

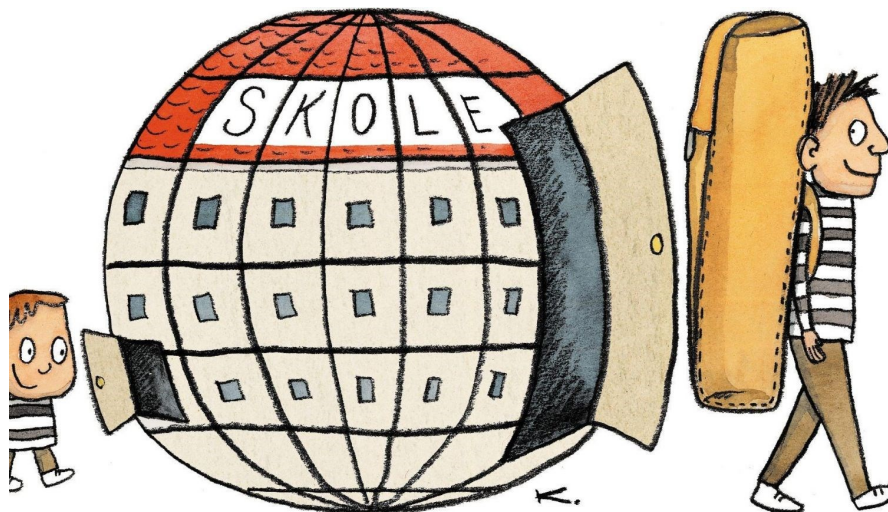
Demokratisk dannelse - visioner og praksis

Formål:

At synliggøre Bjerregrav Friskoles visioner og tiltag i praksis for at danne eleverne til medborgere i et demokratisk samfund.

Baggrund: Folkeskolens formålsparagraf

Stk. 3. Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

"...al erfaring er i sidste ende social."

John Dewey

"Det er samtalen (dialogen) og den gensidige forståelse og respekt, som er demokratiets væsen."

Hal Koch

"Dannelse er, hvad der er tilbage, når man har glemt det, man har lært"

Ellen Key

Demokratisk dannelse – hvorfor?

Et demokratisk samfund kommer ikke af sig selv. Vores samfund er afhængig af individer, der vil fællesskabets bedste og kan se dets muligheder og ressourcer.

Et demokratisk samfund er i høj grad afhængig af individer, der kender deres egne styrker, kan argumentere og indgå i dialog. Eleverne på Bjerregrav Friskole er fremtidens medborger. Derfor er det vores fornemste opgave at ruste vores elever til at blive aktive medborgere med kompetencer til at begå sig i en foranderlig verden. Vi indgår i og bruger lokalsamfundet til at få indsigt, udsyn og fællesskab.

Det kræver nysgerrighed, anerkendelse, respekt, deltagelse og ikke mindst ansvar for at bidrage til fællesskabet. Et begreb som ”ligeværd” er helt central i den måde, vi gerne vil have vores elever til at tænke om mennesker. Alle mennesker er lige meget værd, og gennem en respektfuld dialog kan vi sammen skabe nye normer og endda blive klogere på os selv.

Demokratisk dannelse - hvad?

På Bjerregrav Friskole ser vi demokratisk dannelse som en dynamisk og kontinuerlig proces, hvor eleven skal støttes i forståelsen og dannelses af egne holdninger og værdier. Eleven skal støttes i at tage stilling og være kritisk i sine overvejelser. Eleven skal støttes i at tage hensyn til fællesskabet.

Vores vision er at:

- Eleven udvikler selvtillid og selvværd.
- Eleven oplever at blive hørt og få medansvar.
- Eleven lærer at indgå i og bidrage til fællesskabet.
- Eleven ser styrken i forskellighed.
- Eleven udvikler evnen til at indgå i en åben og gensidig dialog.
- Eleven tager ansvar for sig selv og fællesskabets interesser.
- Eleven kender til demokratiske processer.

Demokratisk dannelse –hvordan?

På de følgende sider vil vi synliggøre, hvordan vi i praksis styrker de kompetencer, der ligger i vores definition på demokratisk dannelse.

Elevrådet på Bjerregrav Friskole

Bjerregrav Friskoles elevråd er elevernes mulighed for at have indflydelse og medansvar omkring deres skolegang og demokratiske dannelse. Elevrådet er valgte repræsentanter fra 4.-9. klasse, men elevrådet har til opgave at 0.-3. klasses elever også er inddraget i relevante sammenhænge

Elevrådet arbejder med relevante emner både givet af skolens ledelse og idéer opstået blandt eleverne.

Elevrådet holder møde min. 5 gange årligt, og de øvrige elever orienteres om elevrådets arbejde via klasserepræsentanter og på morgensamlinger.

Hver klasse fra 4.-9. vælger to repræsentanter, samt en suppleant. Elevrådet konstituerer sig med en formand, næstformand og evt. sekretær, samt menige medlemmer.

Kontaktlæreren udformer dagsorden til mødet i samarbejde med formand med evt. input fra skolens ledelse.

Elevrådet er også repræsenteret via elevrådets formand og næstformand på udvalgte skolebestyrelsesmøder i løbet af året.

Elevrådets opgaver kan bl.a. være:

Hvad synes elevrådet der er vigtigt i det gældende skoleår.

Hvad er den gode løsning omkring bolde, bordtennisbolde- og bat og skolens udstyr generelt.

Hvordan skaber vi det gode frikvarter og styrker trivslen for vores elever.

Komme med ideer til indretning af skolens inde- og uderum.

At inddrage eleverne i 0.-3. klasse på den bedst mulige måde.

Medvirkende til planlægning af flere af skolens arrangementer som *Skolernes motionsløb* og *Juleklippedag*.

Opfølgning på UndervisningsMiljøVurdering - hvad siger undersøgelsen? Og gode idéer og tiltag for at styrke undervisningsmiljøet .

Aktiviteter, for alle elever på Bjerregrav Friskole, der styrker den demokratiske dannelse:

- Morgensamling
- På Bjerregrav Friskole sætter vi dialogen i centrum. Vi ønsker en respektfuld dialog mellem elev-elev, elev-lærer, lærer-forældre og indbyrdes i personalegruppen. Alle voksne har pligt til at støtte eleverne i disse processer.
- Alle klasser arbejder med klassens trivsel. Her bruges demokratiske processer i beslutninger for klassen. Samtidig sættes der fokus på at lytte til hinanden og være nysgerrig på holdninger, der er anderledes end ens egne. Eleverne skal motiveres til tolerance og demokrati.
- Eleverne møder begreber som rettigheder, pligter og ansvar for den enkelte og fællesskabet.
- Elevrådet står for enkelte morgensamlinger i løbet af skoleåret, hvor de bringer forskellige temaer i spil. Her vil skolens elever kunne deltage i dialog om relevante emner, som elevrådet arbejder med.
- Der arbejdes på hele skolen ud fra værdigrundlagets overskrifter; indsigt, udsyn og fællesskab.

Aktiviteter i undervisningen, der styrker den demokratiske dannelse :

- I indskolingen arbejdes i historie, dansk og kristendom med tema om familieliv og kønsroller.
- Der arbejdes i indskolingen med IBIS og Børnenes u-landkalender for at give eleverne et indblik i det samfund, de lever i og en forståelse for, at ikke alle har de samme rettigheder.
- Der arbejdes med børnekonventionen med fokus på rettigheder og pligter i et demokratisk samfund.
- Der afholdes klassemøder.
- I SFO afholdes børnemøder.
- 5. og 6.klasse arbejdes der i historie med forskellige styreformer og samfundsstrukturer, der sættes mod det samfund, vi kender i dag. Her behandles bl.a. emner som enevælde, demokrati og frihed.
- Ugens nyheder for 7.-9.klasse har til formål at eleverne kontinuerligt forholder sig til den verden, de lever i. Eleverne skal lære at forholde sig nysgerrigt og reflekterende, således at de opnår et nuanceret billede af omverdenen og menneskene i den.
- Samfundsfag for 8.-9.klasse giver undervisning i netop kernebegreber som frihed, folkestyre og demokrati.
- Projekter på 7.-9.klasse, hvor eleverne blandes på årgangene og ressourcerne i fællesskabet bruges aktivt. Samtidig har projekterne i historie, kristendom og samfundsfag en faglig dimension indenfor demokratisk dannelse.
- Når der er valg nationalt eller større valg internationalt laves en temadag eller et projekt, hvor eleverne arbejder med emnet.

